

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Efter dødsulykke hvor Christine mistede sin forlovede: Sæt nu farten ned !

Christine har oplevet det, ingen ønsker at opleve nogensinde. Hun mistede 8. januar i år sin forlovede Svend, mens han var på arbejde i stalden. Pas nu på sikkerheden i landbruget, lyder hendes indtrængende appel.

Af Ulla Birk
ubi@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 61

Dette er en fortælling om historien bag en af de dødsulykker i statistikken, hvor en landmand mister livet under arbejde i landbruget. Når vi hører om endnu en ulykke siger vi: Åh nej, ikke nu igen!

Det er dybt tragisk, når det sker. Helt uforståeligt og uretfærdigt. Og der er sørgende efterladte bag hvert eneste tal i statistikken. En af dem er Christine Hansen Birkegaard, 25 år, og hun vil gerne berette om den dag, hvor hun mistede sin elskede Svend. For Christine har en stærk appel: Pas nu på hinanden, sæt tempoet ned, når du arbejder i landbruget. Det kan alt for hurtigt gå rigtig galt.

Formiddagskaffe

Gårdejer Svend Nygaard, 34 år, var tidligere formand for LandboUngdom. Den 8. januar i år, en helt almindelig tirsdag på bedriften i Glejbjerg, har Svend og hans forlovede Christine drukket formiddagskaffe sammen i stuehuset. Svend har, sammen med sin far, brugt formiddagen på at flytte nogle af bedriftens 200 malkekøer.

Minilæsseren er væltet

Senere vil Christine ud at sige hej til Svend. Hun går rundt på bedriften, men kan ikke finde ham, indtil hun går om til nogle kalvehytter for enden



Jeg sidder bare mest på trappen og kan ikke forstå, hvad der er sket.

Christine Hansen Birkegaard.

af en af staldene.

»Jeg vender mig om, og så ser jeg, at minilæsseren er væltet, og jeg kan se Svends gummistøvler stikke op ved rattet«, fortæller Christine.

Da hun finder ham, kan hun se, han er helt blå i hovedet. Hun råber efter hjælp, selv om hun ved, ingen kan høre hende.

Christine havde dagen forinden glemt sin telefon hos en veninde, så hun kan ikke ringe 112. Hun må cykle efter hjælp.

»Vores tætteste naboer er et ældre ægtepar, der altid plejer at være hjemme. Men da jeg kommer ned til dem, er de ikke hjemme. Jeg cykler videre til en anden ældre dame, og vi får så ringet 112. Jeg ved egentlig godt, det er for sent«, fortæller Christine, der er sygeplejer-

ske.

Totalt i chok

Brandvæsen, ambulance og lægehelikopter ankommer til gården. Familie, venner og ansatte strømmer også til.

»Jeg er totalt i chok. Jeg sidder bare mest på trappen og kan ikke forstå, hvad der er sket«.

Ingen ved præcist, hvad der er sket for Svend. Han var alene, og man vil aldrig kunne få svar på, hvordan han endte livløs under minilæsseren. Lægens undersøgelse viste, at Svend var omkommet kort tid

»Jeg mødte Svend første gang for mange år siden til et dyrskue. Senere blev vi forlovet og havde planlagt bryllup«, siger Christine, der i løbet af april flytter fra gården til et hus i Billund. Foto: Bibi Berge.

efter, at minilæsseren var væltet ned over ham. Uvisheden er det værste for Christine.

»Han er faldet ud ad bagindgangen, og minilæsseren har lagt sig oven på ham. Derfor stikker hans ben op gennem førerhuset. Jeg tænker jo også på, hvad der mon var sket, hvis han havde haft sele på. Der er jo sele i sådan en minilæsser. Man kan ikke lade være med at tænke på det«.

Sæt tempoet ned

Når Christine vælger at fortælle sin hjerteskræende historie, er det for at kæmpe for, at der sker færre ulykker i landbruget.

»Folk må for pokker lære af det her. Det må ikke kunne ske igen. For det er det mest forfærdelige, jeg nogensinde har oplevet. Kan jeg bare forhindre én ulykke, ville jeg være glad. Det er alvorligt, at der dør så mange i landbruget«, siger Christine.

»Vi snakkede meget om sikkerhed. Vi havde hele tiden en dialog om, hvordan det kunne være mere sikkert for Svend,

for medarbejderne og for mig at være på bedriften. Men Svend have også en teori om, at hvor der er fladt, der må der løbes. Han havde altid travlt og havde gang i mange ting. Og sådan er der nok mange landmænd, der er«.

Og det er netop tempoet i arbejdet, som Christine håber, landmænd vil tage op til overvejelse. »Det er jo ligemeget, om kan kommer lidt senere ind fra arbejdet. Bliver maden kold, ja så kan den nok varmes igen. Det er ikke de 10 minutter, der er afgørende. Før det er for sent«.

Livet skal gå videre

Nogle vil nok spørge, hvordan Christine får livet til at gå videre og stå frem med sin beretning så få måneder efter, hun har mistet sin Svend. Men hun har fået en fantastisk opbakning fra familie, venner, sin læge og en psykolog. Og så især støtte fra LandboUngdom, hvor de begge var aktive medlemmer. Og når hun ser andre fra f.eks. LandboUngdom, håber hun, at de vil have modet til at snakke med hende.

»Lige meget, hvad folk siger, gør det ikke, jeg får det mere forfærdeligt. Jeg kan ikke få det værre. Jeg vil gerne, at folk kommer til mig«, siger Christine, der håber, hun kan møde andre, der også har været ude for situationer, der minder om hendes, så de kan støtte hinanden. Der er jo også et liv efter stærk modgang.

Sådan gjorde vi

■ LandbrugsAvisen har fået lov til at bringe uddrag af artiklen med Christine Hansen Birkegaard, som også bringes i LandboUngdommens blad, der udkommer i næste uge. Vi har også talt med Christine, og hun har foruden at være med i artikler også haft ordet på LandboUngdoms årsmøde, hvor hun fortalte om sine oplevelser. Pointen er, at hun hellere vil tage ud og tale om sit liv, selvfølgelig ikke med et smil, men prøve at få det bedste ud af sin tilværelse. I øvrigt sammen med hunden Simba, som hjælper Christine med at stå op og komme ud hver dag. Svend fik Simba som hvalp i 2012, og nu følger hunden trofast med Christine videre ud i livet.

Stop - tænk - arbejde - pas godt på dig selv

Antallet af ulykker i landbruget skal ned. Seges lancerer her i foråret kampagnen 'Stop op – før du får fingrene i maskinen'.

Af Ulla Birk
ubi@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 61

Jeg skulle bare lige«. Det er en vending, der bliver sagt igen og igen, når man snakker om sikkerhed og arbejdstempo i

landbruget. Det går for tit lidt for stærkt.

»Men det kan ikke altid betale sig, at alting skal gå så hurtigt – det tager meget, meget længere tid, hvis først ulykken er ude, og at se en medarbejder/kollega forulykke eller landmanden selv kan ikke gøres op i penge eller tid. Det koster på alle tangenter – nattesøvn, samvittighed, tristhed, måske ny identitet, ændrede fremtidsplaner og også pengepungen«, siger arbejdsmiljøchef på Seges, Helle Birk Do-

mino.

Det er ikke kun ved arbejde med maskiner, at det er vigtigt at stoppe op og vurdere risikoen, inden opgaven starter. Ved maskinerne er risikoen ganske høj, og konsekvenserne har vist sig at være meget alvorlige. Men det kan gå galt så mange andre steder, når landbrug er arbejdspladsen.

Derfor starter Seges en kampagne, som målrettes forskellige typer af arbejdsopgaver med risiko for arbejdsulykker. Kampagnen vil følge et årshjul

37
dødsulykker i landbruget i perioden 2012 - 2017. Kilde: Arbejdstilsynet.

og for eksempel blive intensiveret omkring høst. Der er tre relevante spørgsmål

at stille sig selv, inden en arbejdsopgave starter.

1. Ved jeg præcis, hvordan jeg skal udføre opgaven (= er jeg tilstrækkeligt instrueret)
2. Er der en sikkerhedsmæssig risiko ved den arbejdsopgave, jeg skal udføre (= har jeg risikovurderet)
3. Har jeg, hvad jeg skal bruge for at udføre opgaven sikkert (= tekniske hjælpemidler/personlige værnemidler.

»Det har jo vist sig at være supersvært, men vi arbejder

på det. Hvis man spørger de landmænd, der er ramt af en ulykke, tror jeg, at mange af dem vil sige, at det ville have været værd lige at stoppe, inden de 'bare lige' gjorde det, de kom til skade med«, siger Helle Birk Domino.

Hun peger på, at det selvfølgelig handler om, at chefen skal gå foran, og alle vil jo gerne passe på deres medarbejdere, men det handler også om at passe på sig selv.